

UE propune adaptarea normelor privind raspunderea la era digitala si la impactul lanturilor valorice globale

Comisia Europeana a adoptat, miercuri, doua propuneri prin care normele privind raspunderea vor fi adaptate la era digitala, la economia circulara si la impactul lanturilor valorice globale, informeaza un comunicat de presa al executivului comunitar.

În primul rând, Comisia propune modernizarea normelor existente privind raspunderea obiectiva a producatorilor pentru produsele cu defecte (de la tehnologia inteligenta la produsele farmaceutice). Normele revizuite vor oferi securitate juridica pentru întreprinderi, astfel încât acestea sa poata investi în produse noi si inovatoare, si vor garanta ca victimele pot obtine despagubiri echitabile atunci când produsele defecte, inclusiv produsele digitale si reconditionate, cauzeaza prejudicii.

În al doilea rând, Comisia propune pentru prima data o armonizare specifica a normelor nationale privind raspunderea pentru inteligenta artificiala (IA), astfel încât victimele prejudiciilor legate de IA sa poata obtine mai usor despagubiri. În conformitate cu obiectivele Cartii albe privind inteligenta artificiala si cu propunerea de Lege privind inteligenta artificiala prezentata de Comisie în 2021, care stabileste un cadru pentru încrederea în IA si excelenta în acest domeniu, noile norme vor asigura faptul ca victimele unor prejudicii provocate de produse sau servicii IA beneficiaza de aceleasi standarde de protectie ca în cazul în care prejudiciile ar fi fost provocate în orice alte circumstante.

"Directiva privind raspunderea pentru produse a fost o piatra de temelie a pietei interne timp de patru decenii. Propunerea de astazi va asigura adecvarea acesteia pentru a raspunde provocarilor deceniilor urmatoare. Noile norme vor reflecta lanturile valorice globale, vor favoriza inovarea si încrederea consumatorilor si vor oferi o securitate juridica sporita pentru întreprinderile care participa la tranzitia verde si cea digitala", a declarat comisarul pentru piata interna, Thierry Breton.

Potrivit Comisiei Europene, directiva revizuita privind raspunderea pentru produse, adecvata pentru tranzitia verde si cea digitala si pentru lanturile valorice globale modernizeaza si consolideaza normele actuale, bazate pe raspunderea obiectiva a producatorilor, privind despagubirea vatamarilor corporale, a daunelor materiale sau a pierderilor de date cauzate de produse nesigure, fie acestea scaune pentru gradina sau echipamente avansate.

Directiva asigura norme echitabile si previzibile atât pentru întreprinderi, cât si pentru consumatori, prin: modernizarea normelor privind raspunderea aplicabile modelelor de afaceri din cadrul economiei circulare: asigurarea faptului ca normele privind raspunderea sunt clare si echitabile pentru întreprinderile care realizeaza modificari substantiale ale produselor; modernizarea normelor privind raspunderea pentru produse în era digitala: permiterea despagubirii daunelor atunci când produse precum robotii, dronele sau sistemele inteligente pentru casa devin nesigure din cauza actualizarilor de software, a IA sau a serviciilor digitale necesare pentru operarea produsului, precum si atunci când producatorii nu reusesc sa remedieze vulnerabilitatile în materie de securitate cibernetica; crearea unor conditii de concurenta mai echitabile între producatorii din UE si cei din afara UE: în cazul în care consumatorii sunt vatamati de produse nesigure importate din afara UE, acestia vor putea sa se adreseze importatorului sau reprezentantului UE al producatorului pentru a obtine despagubiri si punerea consumatorilor pe picior de egalitate cu producatorii: impunerea obligatiei ca producatorii sa prezinte elemente de proba, introducerea unei mai mari flexibilitati în ceea ce priveste termenele de depunere a cererilor de despagubiri si reducerea sarcinii probei pentru victime în cazurile complexe, precum cele legate de produse farmaceutice sau IA.

Directiva privind raspunderea pentru IA are obiectivul de a stabili norme uniforme pentru accesul la informatii si

pentru reducerea sarcinii probei în ceea ce privește daunele cauzate de sistemele de IA, de a stabili o protecție mai largă pentru victime (fie acestea persoane fizice sau întreprinderi) și de a favoriza sectorul IA prin îmbunătățirea garanțiilor. Directiva va armoniza anumite norme privind cererile de despăgubiri care nu intra în domeniul de aplicare al Directivei privind răspunderea pentru produse, în cazurile în care daunele sunt cauzate de un comportament incorect. Aceasta acoperă, printre altele, încălcarea vieții private sau daunele cauzate de probleme de siguranță. Noile norme vor facilita, de exemplu, obținerea de despăgubiri în cazul în care o persoană a fost discriminată în cadrul unui proces de recrutare care utilizează tehnologii IA.

Directiva simplifică procesul juridic pentru victime în ceea ce privește dovedirea faptului că vina cuiva a cauzat prejudicii, prin introducerea a două caracteristici principale. În primul rând, în circumstanțele în care s-a stabilit o culpa relevantă și este probabil în mod rezonabil să existe o legătură de cauzalitate cu performanțele IA, așa-numita "prezumție de cauzalitate" va remedia dificultățile întâmpinate de victime în legătură cu necesitatea de a explica în detaliu modul în care prejudiciul a fost cauzat de o anumită culpă sau omisiune, care poate fi deosebit de greu de îndeplinit atunci când se încearcă înțelegerea sistemelor de IA complexe și orientarea în cadrul acestora. În al doilea rând, victimele vor dispune de mai multe instrumente pentru a solicita reparatie juridică, datorită introducerii dreptului de acces la probe din partea întreprinderilor și a furnizorilor, în cazurile în care este implicată IA cu grad ridicat de risc.

Noile norme asigură echilibrul între protejarea consumatorilor și încurajarea inovării, eliminând bariere suplimentare din calea accesului victimelor la despăgubiri și stabilind în același timp garanții pentru sectorul IA, de exemplu prin introducerea dreptului de a contesta cererile de despăgubiri întemeiate pe prezumția de cauzalitate.

Propunerea Comisiei va trebui să fie adoptată de Parlamentul European și de Consiliu. A